

KAJDACS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

7051 Kajdacs, Petőfi Sándor utca 1.

Tel/Fax: (75) 351-144

E-mail: titkarsag@kajdacs.hu

Hivatali kapu: KAJDACSONK

Krid azonosító:144098909

Határozati kivonat

Tájékoztatás Kajdacs Község Önkormányzat Képviselő-testülete által 2023. szeptember 20-n megtartott rendes nyilvános ülésén hozott határozatról:

52/2023. (IX.20.) önkormányzati határozat

Kajdacs Község Településtervéhez készített Települési Környezeti Értékelés elfogadásáról

Kajdacs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete jelen határozat 1. mellékletét alkotó, Kajdacs Község Településtervéhez, az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint elkészített Települési Környezeti Értékelést elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Vaszari István polgármester

Vaszari István sk.
polgármester

Herczig Viktória sk.
aljegyző

A kiadmány hitelül:

Kajdacs, 2023.09.21.

Pincési Szimona
titkarsági ügyintéző

2. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS
Kajdacs község településtervéhez

Felelős szakértő

Baloghné Gaál Zsófia
környezetvédelmi szakértő
17-00675

2022. november

TARTALOMJEGYZÉK

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE	82
1.1. Előzmények	82
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása	82
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására	83
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;83	
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai.....	83
2. A TERV KIDOLGOZÁSÁKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE	83
2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket.....	83
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal.....	85
3. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA.....	85
3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, szabályokkal	85
3.1.1. Országos övezetek általi érintettség	85
3.1.2. Országos programokhoz való illeszkedés.....	86
3.1.3. A térségi programokkal való kapcsolatok.....	89
3.2. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;	89
3.2.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol	89
3.2.2. Az emberek egészségi állapotára, életminőségére, társadalmi, gazdasági helyzetére gyakorolt hatások	101
3.2.3. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek értékelése (eltartóképeség, terhelhetőség).....	101
3.2.4. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása	101
3.3. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása102	
3.3.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik102	
3.3.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak	103
3.4. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	103
4. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE, MONITORINGOZÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOK	103
5. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ	103

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. Előzmények

Kajdacs község 2009-ben készült, jelenleg még hatályban lévő településrendezési eszközei az elmúlt 13 évben jól szolgálták a községben felmerült építési igényeket. A község életében igazán nagy horderejű fejlesztési – változtatási igények nem is merültek fel. Néhány esetben időközben mégis szükségessé vált a rendezési terv kisebb módosítása (010/22 hrsz. terményszárító; 0155/6 hrsz. vágóhíd, 100 hrsz. erdő, Sport u. – 63. út közti gyűjtőút), ezeket azonban az Önkormányzat kellő időben kezelte és módosította a rendezési tervet. Azonban mostanra aktuálissá vált egy új településterv készítése.

Kajdacs Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 30/2022. (IV. 28.) számú határozatában döntött az új településterv elkészítéséről. Az új településterv célja a jelenleg érvényben lévő – mára elavult – tervek aktualizálása a megváltozott gazdasági-, társadalmi-, és területi igényeinek figyelembevételével. Az új településterv készítése során az önkormányzati és partneri fejlesztési szándékok, az elmúlt időszakban összegyűjtött módosítási igények, településfejlesztési elképzelések beépítése, a megvalósult városépítészeti elemek felvezetése és a jogszabályi változások követése az elsődleges cél.

Jelen fejezet Kajdacs településtervének környezeti vizsgálatának megállapításait ismertető környezeti értékelés. A környezeti vizsgálat lefolytatásának eljárásrendjét és a környezeti értékelés elkészítésének tartalmi követelményeit a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet tartalmazza. Kajdacs község új településterve a település egészére készülő, ezért a teljes tervezési területre környezeti vizsgálat lefolytatása szükséges és környezeti értékelés készítendő.

A koncepció felülvizsgálatát megelőzően készült Megalapozó vizsgálat a környezeti elemek állapotát, a környezeti hatótényezőket részletesen feltárta. A Településfejlesztési koncepció készítésével párhuzamosan megindult a településrendezési eszközök teljes közigazgatási területre vonatkozó felülvizsgálata.

1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

A környezeti értékelés a településterv elkészítésének folyamatában alapját képezi a terv által kitűzött célok, fejlesztési elképzelések, intézkedési javaslatok meghatározásának. A környezeti értékeléshez szükséges adatok beszerzése, a településterv elkészítéséhez kapcsolódó adatok begyűjtésével párhuzamosan történt.

A településrendezés célja, hogy az érintett lakosság lakás, munkahelyi és egyéb települési ellátási szükségletei optimálisan a települési és a természeti környezet jó állapotának, az egészséges környezetnek a biztosításával legyen kielégítve. A településrendezés kapcsán a településszerkezetet, a terület felhasználás rendjét, a közlekedési hálózatot és a közmű infrastruktúrát a jövőre is gondolva úgy kell alakítani, hogy az egészséges élethez szükséges környezeti elemek jó minőségben, távlatosan is rendelkezésre álljanak, a nem megújuló környezeti elemek igénybe vétele a takarékos használat eredményeként csökkenjen, a megújuló energiaforrások alkalmazása, a hulladékok csökkenése, újrahasznosítása, a környezettudatos élet általános gyakorlattá váljon.

Jelen környezeti értékelés Kajdacs Településtervének, Szabályozási tervének és helyi építési szabályzatának felülvizsgálata megvalósulása során várható környezeti következményeket

hivatott feltárni és a terveket ennek alapján értékelni a környezeti szempontoknak a döntéshozási folyamat minél korábbi fázisában történő integrálása és a környezetvédelmi szempontból előreláthatóan káros hatásokkal járó folyamatok kiszűrése érdekében. Az értékelés célja, hogy a tervbe szükség esetén olyan további intézkedések, feltételek kerüljenek beépítésre, melyek a környezeti elemek védelmét, a környezet károsodásának elkerülését biztosítják

1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

A környezeti értékelés során olyan információ, állapotjellemző nem merült fel, amely a jogszabályi előírásokon túlmenően jelentősen befolyásolta volna a településrendezési terv alakítását.

1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;

A környezeti értékelés során felvettük a kapcsolatot a település Polgármesteri Hivatalával. A hivatal készséggel tájékoztatott a felmerült kérdésekkel kapcsolatban, illetve rendelkezésünkre bocsátotta a birtokukban lévő, a tervezés szempontjából fontos dokumentumokat. Az általános kapcsolatfelvételt követően település specifikus adatgyűjtés következett.

1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai

A környezeti értékelés során csak a szakirodalomban megtalálható, publikált térképeken, tanulmányokban, jogszabályokban megjelent ill. az önkormányzat, a hatóságok és a különböző szolgáltató szervezetek által szolgáltatott adatokat használtuk fel, mivel ezek a tervezési terület adottságait figyelembe véve elégséges információval szolgáltak a tervnek megfelelő mélységű értékelés elkészítéséhez.

2. A terv kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése

2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket

Kajdacs településrendezési eszközei felülvizsgálatának célja egyrészt, hogy az elmúlt időszakok jogszabályi változásaival összhangba kerüljenek a község településrendezési eszközei, másrészt egyes településrészekre vonatkozóan módosult településfejlesztési elképzelések térbeli-fizikai kereteinek megteremtése.

A terv a beépítés feltételeinek, építési követelményeknek, jogoknak és kötelezettségeknek a megállapítására hivatott, a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése, a település megőrzésre érdemes, értékes építészeti és természeti arculatának védelme mellett.

Kajdacs településrendezési eszközeinek módosítása környezetvédelmi vizsgálatának a fő célja — a tervezési folyamat szerves részeként — az elgondolások és a tervjavaslatok alternatívái környezeti hatásainak módszeres elemzése annak érdekében, hogy a terület fejlesztése minél kevésbé terhelje környezetét. A terv készítése során így figyelembevételekre került, hogy a településen, különösen a tervezett fejlesztési területeken megvalósításra kerülő létesítmények és azok funkciói, valamint az infrastruktúra kialakítása, fejlesztése révén a környezethasználat úgy

legyen szervezhető és végezhető, hogy – a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő; – megelőzhető legyen a környezetszennyezés; – kizárja a környezetkárosítást, – kulturált környezetű létesítmények jelenjenek meg a tájban. A településszerkezeti és szabályozási terv kialakításakor a környezetvédelem területén elsődleges cél, hogy a hazai környezetvédelmi jogszabályoknak és az EU elvárásoknak is megfelelő terv készüljön a Településfejlesztési koncepcióban elhatározott fejlesztési szándékok szerint.

A településtervezés célja a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme.

A felülvizsgálat elsődleges célja a jogszabályi változások követése. Továbbá az elmúlt időszakban összegyűjtött módosítási igények, településfejlesztési elképzelések beépítése, a megvalósult elemek felvezetése. A korábbi tervhez képest jelentősebb módosítások a következők:

A közlekedési elemek változása:

Már a korábbi rendezési tervben is szerepelt, de még nem kiépített új gyűjtőút a Sport u.– 63. út között (jelenleg földesút).

Új kerékpárútként jelenik meg a Sió-menti országos kerékpárút kiépítése. Az OTRT-ben és Tolna megye területrendezési tervében szereplő nyomvonal került átvezetésre.

A területfelhasználási elemek változása:

Jogszabályok miatti övezeti átsorolások.

Az OTÉK 19. § kereskedelmi, szolgáltató területeken elhelyezhető rendeltetések körének megváltozása miatt Kiskajdacpuszta és az új ipari park korábban kereskedelmi, szolgáltató övezetbe sorolt ingatlanai átsorolásra kerültek általános gazdasági területbe.

A ténylegesen folytatott tevékenységek jellege miatt a Kajdacs vasúti megálló melletti fakereskedés és környéke jelentős mértékű zavaró hatású ipari területből általános gazdasági területbe került átsorolásra.

Az OTRT előírásainak változásai lehetővé tették, hogy a beépítésük szempontjából falusias lakóterületbe nem illeszkedő egyes ingatlanai falusias lakóterületből településközpont vegyes területbe kerülhessenek átsorolásra (egyes közintézmények jellegének jobban megfelelő szabályozás: 139 (r.k. templom), 766 (ref. templom), 689 (ált. iskola), 163 (községháza)).

Az új OTRT szerint vízgazdálkodási térségbe sorolt területek csak vízgazdálkodási, vízgazdálkodási célú erdő-, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, vagy különleges honvédelmi terület övezetbe sorolhatók, ezért a Kiskajdaci-tó területe védelmi erdőterületből vízgazdálkodási területbe kerül átsorolásra.

Az erdők elsődleges rendeltetéséről szóló adatszolgáltatás függvényében szükségessé vált

Fejlesztési szándékok miatti módosítások:

A Kossuth u. 97-98. sz. ingatlanok területének övezeti átsorolása sportcsarnok elhelyezhetősége érdekében, 160/1, 160/2, 161 hrsz. falusias lakóterületből településközpont vegyes területbe került átsorolásra.

Az 562 hrsz-ú önkormányzati tulajdonú kiszolgáló út korábban megtörtént privatizálása miatt szükséges az út-terület különleges mezőgazdasági területbe történő átsorolása, továbbá az új beépítésre szánt terület 5 %-ának megfelelő új védelmi erdőterület kijelölése az 562 hrsz-ú, magántulajdonba került út területén.

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

Településtervek esetében a területrendezési tervek egyes övezeti tervlapjait és térszerkezeti terveit környezeti célkitűzéseket megfogalmazó terveknek tekintendők. Kajdacs településrendezési eszközeinek így összhangban kell lenniük

- az Országos Területrendezési Tervvel (OTrT) (2018. évi CXXXIX. tv.), és
- Tolna Megyei Területrendezési Tervével (TMTTrT, (8/2020. (X. 29.) önk. rendelet)

A felsorolt területrendezési tervekkel való összhang igazolását Kajdacs Településszerkezeti tervet elfogadó határozat-tervezet melléklete, a „Területrendezési tervekkel való összhang igazolása” melléklet részletesen tárgyalja. A környezeti értékelés során a releváns helyi, térségi és országos környezetpolitikai célokat megfogalmazó területfejlesztési dokumentumokkal, környezetvédelmi programokkal való egyezés ellenőrzése is szükséges. Kajdacs településrendezési eszközeit az alábbi dokumentumokban megfogalmazott célokkal vetettük össze:

- IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) (2015-2020)
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFS) (2013)
- Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS2) (2014-2025 kitekintéssel 2050-re)
- Nemzeti Vidékstratégia (NVS) (2012-2020)
- Kvassay Jenő Terv - Nemzeti Vízstratégia
- Nemzeti Erdőstratégia (2016-2030)
- Tolna Megye Környezetvédelmi Programja
- Tolna Megye Területfejlesztési Konceptiója
- Tolna Megye Integrált Területi Programja (TIP) 2014-2020.
- Tolna Megyei Klímastratégia

3. A terv megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, szabályokkal

3.1.1. Országos övezetek általi érintettség

A településrendezési eszközök felülvizsgálatánál a területi terveknek való megfelelés vizsgálatra került. Az Országos Területrendezési Terv az ország szerkezeti tervét, valamint az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában. Az országos övezetek közül Kajdacs község területének érintettsége a következő:

1. Ökológiai hálózat övezete

Kajdacson magterület a közigazgatási terület északi és délkeleti részén kisebb foltokban található. Az ökológiai folyosó a Sárvíz mentén húzódik. Ökológiai szempontból a legnagyobb, táji és természeti értéket a Sió és Sárvíz közötti gyeperő, rét, illetve az azokat övező legelők, mocsaras és vizes élőhelyek, valamint a csatornák partmenti sávjaiban lévő galériaerdők képviselik. Ezek fontos területek a természetes ökológiai rendszerek megőrzése szempontjából.

2. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

A község területének délnyugati és keleti részén fordul elő nagyobb arányban. Külterületi részeket nagyobb foltokban érint.

3. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

A község területének északnyugati részén fordul elő nagyobb arányban.

4. Erdők övezete, erdőtelepítésre javasolt terület övezete

Kajdacson területét néhány kisebb foltban érinti.

5. Tájképvédelmi terület övezete

A község területének nyugati, északi és délkeleti része érintett.

6. Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete:

A község területe nem érintett.

7. Vízminőség-védelmi terület övezete:

A község nyugati részén a vízmű kutak környezete érintett.

8. Nagyvízi meder övezete

A község területe nem érintett.

9. VTT-tározók övezete

A község területe nem érintett.

10. Honvédelmi és katonai célú terület övezete

A község területe nem érintett.

11. Rendszeresen belvízjárta terület övezete

A község területének nyugati része nagymértékben érintett.

3.1.2. Országos programokhoz való illeszkedés

A Nemzeti Környezetvédelmi Program céljaihoz való illeszkedés

A 27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal elfogadott 2015-2020. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-IV.) után az V. Nemzeti Környezetvédelmi Program még nem került elfogadásra, azonban társadalmasítása megtörtént. Az értékelés során így az ebben foglalt célokat is figyelembe vettük. A Nemzeti Környezetvédelmi Program több alapvető határoz meg, amelyeket a környezeti tervezés, környezethasználat során érvényesíteni kell minden szinten, így a településrendezési terv készítése során is. A Program átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

A NKP stratégiai céljaihoz való illeszkedés vizsgálata:

1. Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása: Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja. Kajdacs település zöldfelületi ellátottsága a külterületi adottságoknak, valamint a lakóterületek nagy kertjeinek köszönhetően megfelelő. A tervezett módosítások nem okoznak a környezeti feltételekben változást.

2. Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata: Kajdacson egy jól kapcsolódó zöld- és kékinfrastruktúra áll rendelkezésre, amely a domborzati és természeti adottságok következtében alakult ki. A Sárvíz völgye, valamint az Éri-patak környezete zöldfolyosónak tekinthető. Óvni kell az itt kialakuló természetközeli ökoszisztémát. Törekedni kell a meglévő őshonos fák megőrzésére. A településtervezés megvalósulása során természeti erőforrás csökkenést nem okoz, a természeti értékek védelmét biztosítja.

3. Természeti erőforrásaink és értékeink megőrzése: A természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzésére, a terhelhetőség/megújuló képesség figyelembevételére épülő fenntartható használat megvalósítása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi-gazdasági fejlődés és a környezetterhelés szétválására, azaz, hogy a lakosság növekvő jóléte csökkenő környezetterhelés mellett legyen biztosítható. A terv a célt megfelelően szolgálja, nem jelöl ki olyan övezetet és határoz meg olyan beépítési követelményeket, mely a természeti erőforrások védelmét csökkentené.

4. Az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése: A fenntartható termelés forrástakarékos (beleértve az anyag-, a víz-, a terület-, a termőföld- és energiahasználatot, az újrahasználhatóság és a tartósság tervezését, az anyagciklusok körfolyamattá zárását); csökkenti a környezetre gyakorolt káros hatásokat (kibocsátások és hulladékok minimalizálása, a megújuló erőforrások fenntartható mértékű használata); növeli a termékek és szolgáltatások értékét a fogyasztók számára.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFS)

A 18/2013. (III. 28.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti területre egy pozitív, fenntartható, társadalmisítható jövőképpel megfelelő eszközrendszerrel és reformkerettel vázol fel. A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági-tervezési külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása. A fenntartható fejlődés keretstratégiája szerint a környezeti eltartóképességet mint a gazdálkodás korlátját kell érvényesíteni.

A NFFS stratégiai céljaihoz való illeszkedés vizsgálata:

1. A fajgazdagság fenntartása, a táj és a természeti értékek megőrzése: Kajdacs település országos jelentőségű természeti területtel nem rendelkezik, azonban nagyobb kiterjedésű Natura 2000 és az országos ökológiai hálózatba kapcsolt területei vannak. A természeti értékek megőrzéséhez különleges intézkedés nem indokolt. A célok teljesülését biztosítja a településrendezési terv.

2. A talaj termőképességének fenntartása: A felülvizsgálat során termőföld mennyiségi védelme érvényesült; települési területen kívül nem került kijelölésre beépítésre szánt terület.

3. Az emberi egészséget és életminőséget veszélyeztető kibocsátásokat korlátok között kell tartani, azokat megfelelően szabályozni szükséges:

A településen nem tervezett olyan funkció, amely jelentős légszennyezést okozna. Esetlegesen mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódóan sor kerülhet terményszárító telepítésre, mely

azonban egyedi jogszabályi vizsgálat alapján telepíthető. A településtervezés jelentős zavaró hatású ipari létesítmény számára nem biztosít keretet.

4. Ésszerű, beosztó gazdálkodás az ásványkincsekkel és az energiahordozókkal: A településen nem található bányatelek, nem tervezett olyan jelentős fejlesztés, mely a célt negatívan befolyásolná.

Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS2) céljaihoz való illeszkedés

A NÉS a 2008-2025 időszakra határozza meg Magyarország középtávú klímapolitikáját.

Három fő cselekvési irányt határoz meg:

1. Az energiafelhasználás, ill. az éghajlatváltozásért felelős gázok kibocsátásának csökkentése, növekedésük megelőzése: A településen teljes mértékben kiépült a gázhálózat. A terv szorgalmazza a vezetékes energiahordozók, valamint a megújuló energiaforrások használatát a hagyományos fűtési módokkal szemben.

2. Az éghajlatváltozás hatásai elleni védekezés, a következményekhez való alkalmazkodás: Az éghajlatváltozás egyik legjelentősebb hatása a szélsőséges időjárási jelenségek gyakoriságának növekedése. A klímaváltozás kedvezőtlen hatásait csökkentő helyi alkalmazkodási stratégiák meghatározását (zöldterület fejlesztési program, helyi termék előállítás és fogyasztás elősegítése, házi komposztálás és csapadékvíz gyűjtés lehetőségének biztosítása, talajvédő fölművelési módszerek népszerűsítése) a településfejlesztési koncepcióval összhangban támogatja a terv.

3. Az éghajlatváltozás társadalmi tudatosítása, a klímatudatosság erősítése: A társadalmi tudatosság erősítése nem településfejlesztési feladat.

Nemzeti Vidékstratégia (NVS) céljaihoz való illeszkedés

A Nemzeti Vidékstratégia (a továbbiakban NVS) az eddigi elkülönült, egymással gyakran szemben álló ágazati szemlélet helyett a szakterületek közötti kapcsolatrendszerre építve közös stratégiai kereteket kíván biztosítani. Az NVS átfogó célkitűzése a vidéki térségeink népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása. Az átfogó célkitűzés elérése érdekében az NVS az alábbi öt stratégiai célt tűzi ki:

1. Tájaink, természeti értékeink, erőforrásainak megőrzése: Kajdacs település országos jelentőségű természeti területtel nem rendelkezik, azonban nagyobb kiterjedésű Natura 2000 és az országos ökológiai hálózatba kapcsolt területei vannak. A természeti értékek megőrzéséhez különleges intézkedés nem indokolt. A célok teljesülését biztosítja a településrendezési terv.

2. Sokszínű és életképes agrártermelés: A felülvizsgálat során termőföld mennyiségi védelme érvényesült.

3. Élelmezési és élelmiszerbiztonság: A felülvizsgálat során termőföld mennyiségi védelme érvényesült.

4. A vidéki gazdaság létalapjainak biztosítása, a vidéki foglalkoztatás növelése: A helyi gazdaságfejlesztés számára a településrendezési eszközök tartalmazzák gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató területeket, melyeket már a korábbi településrendezési eszközök is tartalmaztak.

5. A vidéki közösségek megerősítése, a vidéki népesség életminőségének javítása: Kajdacs településen nincsen kiépített szennyvízcsatorna hálózat, de erre vonatkozóan tervek rendelkezésre állnak. A település belterületi csapadékvíz elvezetése túlnyomórészt nyílt árokrendszerrel történik, némely utcában azonban nincs semmilyen vízvezető rendszer kiépítve. A csapadékvizek befogadója a településen áthaladó Sió-csatorna. A Várhegy utca környékén az útburkolat vápás vízvezetőként lett kialakítva. A gyepek felületű árkok jobbra

szikasztó jelleggel működnek, hirtelen lezúduló nagyobb esőzések idején előfordul, hogy megtelnek, kiöntenek.

Kvassay Jenő Terv - Nemzeti Vízstratégia céljaihoz való illeszkedés

A vízpolitikai stratégia megalkotásának fő célja a vízgazdálkodás fejlesztési irányainak illetve erre épülő céljainak meghatározása Magyarország vízügyi adottságaira és a vízgazdálkodás szakmai-szervezeti hátterére építve. A KJT alapelve, hogy csak a társadalom által ténylegesen igényelt, de a fenntarthatóság követelményeinek megfelelő vízügyi beavatkozásokat szabad megtenni az elkövetkező években.

1. A víztestek állapotromlásának megakadályozása, állapotuk javítása: A település csatornázottságának megvalósítása célként jelenik meg.

3.1.3. A térségi programokkal való kapcsolatok

A felsorolt területrendezési tervekkel való összhang igazolását Kajdac Településszerkezeti tervet elfogadó határozat-tervezet melléklete, a „Területrendezési tervekkel való összhang igazolása” melléklet részletesen tárgyalja.

Tolna Megyei Területrendezési Tervről szóló Tolna Megyei Önkormányzat 4/2012. (II. 17.) önkormányzati rendeletével módosított 1/2005. (II. 21.) önkormányzati rendelettel jóváhagyott anyagának térségi szerkezeti tervlapja a település belterületét és Kiskajdac területét települési térségbe, a külterületet főként mezőgazdasági térségbe és kisebb foltokban erdőgazdálkodási térségbe sorolta. A község közigazgatási területét átszeli a 63 sz. országos főút és a Sárbogárd-Bátaszék vasútvonal. A 6319 sz. Kajdac-Borjád országos mellékút a települési térséget (központi belterület) is átszeli. A térség északi részén húzódik kelet-nyugat irányban a Paks-Kaposvár közti 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték. A Sárvíz közelében, attól keletre észak-dél irányban halad az országos kerékpárút tervezett nyomvonala.

3.2. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;

3.2.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

Felszíni vizek védelme

A község területén vízigazgatóság által kezelt vízfolyás nincs. A település felszíni vízfolyása a Sárvíz. Kisebb felszíni vízfolyás a településtől keletre a külterületen folyik. Ez utóbbi igen bő vízfolyású a 63- as főút alatt, Tengelic- Szőlőhegy halastavainak túlfolyó vizét vezeti le a Sárvízbe. Kajdac a Duna vízgyűjtő területe, a Duna jobb parti részvízgyűjtő területe, a Sió vízgyűjtő-tervezési alegység része.

A településen jelentős ipari vízfelhasználó nincs. A szántóföldi műveléssel hasznosított területeken főként felületi jellegű mezőgazdasági eredetű szennyezésekkel lehet számolni.

A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. számú melléklete szerint Kajdac nem tartozik az érzékeny felszíni vizek vízgyűjtő területét kijelölő települések közé. A felszíni vizek mentén meghatározott vízgazdálkodási területen belül a területhasználatot és az építést a vízvédelem érdekeinek kell alárendelni.

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet célja a felszíni vizek minőségének megóvása, fenntartása és javítása, a vízi és vízközei, továbbá a

felszíni víztől közvetlenül függő szárazföldi élőhelyek és élő szervezetek fennmaradásához szükséges feltételek biztosítása, a vízhasználatok biztonsága, az emberi egészség-, és a környezeti állapot megőrzése érdekében a szennyezések megelőzése és csökkentése. A Korm. Rendelet 25.§-a kimondja, hogy szennyvízkibocsátással, közcsatornába vezetéssel kapcsolatos környezetvédelmi követelményeket a kibocsátó számára külön jogszabály szerinti engedélyben, - illetve azok hatálya alá nem tartozó külön jogszabály szerinti tevékenység esetén a felügyelőség által kiadott külön engedélyben - kell meghatározni.

A kibocsátási követelményeket:

- a) környezeti hatásvizsgálat hatálya alá tartozó kötelezett tevékenységek esetén környezetvédelmi engedélyben,
- b) a Kormány által külön rendeletben meghatározott egyes létesítmények tekintetében, egységes környezethasználati engedélyben,
- c) környezetvédelmi-felülvizsgálat elvégzése esetén a környezetvédelmi működési engedélyben kell meghatározni.

A kormányrendelettel összhangban az egyes befogadóba vezethető szennyező és mérgező anyagokra vonatkozó határértékeket a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet írja elő. E rendelet 2. számú melléklete szerint a vizsgálati terület a 4. általánosan védett befogadók területi kategóriájába tartozik. Ezáltal a településen a 4. kategóriára vonatkozó határértékek az irányadók közvetlenül a befogadóba történő bevezetés esetén. Az egyes technológiákra vonatkozó határértékeket ugyanezen rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza.

Felszín alatti vizek védelme

A környezet vízvédelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény egyaránt meghatároz általános következményeket a vizek és a föld védelme érdekében.

A felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szól a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, melynek célja: a felszín alatti vizek jó állapotának biztosításával és annak fenntartásával, szennyezésének fokozatos csökkentésével és megelőzésével, hasznosítható készleteinek hosszú távú védelmére alapozott fenntartható vízhasználat, a földtani közeg kármentesítésével összefüggő feladatok, jogok és kötelezettségek megállapítása. A rendelet hatálya - a magánszemélyek háztartási igényeit meg nem haladó tevékenységek, és az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény hatálya alá tartozó anyagok és tevékenységek kivételével - kiterjed a felszín alatti vízre és a földtani közegre, és a szennyező anyagra; a felszín alatti vizek és a földtani közeg állapotát érintő tevékenységekre.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolásának a feltételrendszerét, a besorolásokat pedig a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet tartalmazza, mely szerint Kajdacs község közigazgatási területe a kevésbé érzékeny, általános védettségű területek körébe sorolható.

A területen a talajvíz általában 4-6 m között, vagy még mélyebben helyezkedik el.

A szántóföldi műveléssel hasznosított területeken főként felületi jellegű mezőgazdasági eredetű szennyezésekkel lehet számolni. A gazdasági telephelyeken folytatott tevékenységek (növényvédőszer-gyártás, autójavítók, stb.) során talajba jutó szennyezőanyagok elszennyezhetik a környező területek termőtalaját, illetve a talajba való bemosódással a felszín alatti vizek

KAJDACS KÖZSÉG TELEPÜLÉSTERVE - 2022

állapotát veszélyeztetik. Az állattartó telepek trágyatárolói szintén terhelést jelentenek a talajra nézve.

A szennyvízcsatorna hálózat kiépítése még nem történt meg a településen, ezért a felszín alatti vizek kommunális eredetű szennyeződése feltételezhető. A településrészeken előforduló szennyvíz talajba történő szikkasztása nemcsak a talajt, hanem a felszíni és felszín alatti vízkészleteket is szennyezi, amelynek következménye az élővizekben nitrogénfeldúsulás, eutrofizáció is lehet.

Kajdacs község területe üzemelő, vagy távlati vízbázis védelmi területet nem érint.

A 219/2004. (VII.21.) kormányrendelet szerint alapvető célkitűzés, hogy legkésőbb a Kvt.-ben meghatározott időpontig el kell érni, hogy a felszín alatti víztestek állapota feleljen meg a jó állapot, azaz a jó mennyiségi és minőségi állapot követelményeinek. Ennek érdekében úgy kell eljárni, hogy a felszín alatti vizek, illetve víztestek esetében:

- azok állapota ne romoljon;
- a tevékenység következtében kialakult jelentős és tartósan kedvezőtlen irányú állapotváltozás megforduljon;
- a felszín alatti víztestek jó mennyiségi és minőségi állapotára vonatkozó követelmények a kockázatos helyzetű víztestek kivételével teljesüljenek;
- a kockázatos helyzetű víztestek állapota fokozatosan javuljon;
- a tartósan károsodott felszín alatti víz és a földtani közeg nyilvántartásba és ellenőrzés alá kerüljön, és állapota kármentesítéssel javuljon.

A vizek védelme érdekében nitrátérzékeny területek kerültek kijelölésre az alábbi szempontok szerint: - geológiai okok (karsztos területek) - felszíni vizek minőségének biztosítása - nagy létszámú állattartó telepek, valamint a hozzájuk tartozó trágyatárolók területe. A nitrátérzékeny területek fizikai blokkazonosítóit MEPAR szinten történő közzétételét a 43/2007. (VI.1.) FVM rendelet melléklete tartalmazza. Kajdacs közigazgatási területe teljes egészében nitrátérzékeny terület. A vizek nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében követendő helyes mezőgazdasági gyakorlat szabályait az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet tartalmazza. **A melléklet előírásai a településen kötelezően betartandók!** Külterületi területeken is, ha lehetőség van rá, a csatorna-hálózatra való rákötés a vízvédelmi (és talajvédelmi) szempontból elvárható megoldás. A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedélyezhető a közigazgatási területen.

A településterv célként fogalmazza meg a település csatornázásának előmozdítását, mely jelentősen hozzájárulna a felszín alatti vizek jó állapotának eléréséhez. A szennyvízelvezető rendszer kiépítése mellett fontos lenne a házi kutak feltérképezése, nyilvántartásba vétele, a szakszerűtlen kutak eltömedékelése is.

Földvédelem

A föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti forrásaira és folyamataira. A védelemnek magába kell foglalnia a talaj termőképességének, víz- és levegőháztartásának védelmét is.

Jelentős földfelszínt szennyező objektumok (ipari üzemek, veszélyes anyagraktárak) a településen nem találhatóak. A földfelszín terhelése elsősorban a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó szennyezésekből (bemosódások, kemikáliák) származik.

A Megyei Területrendezési Terv kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületeket jelöl a közigazgatási terület nagyrésznél. A szántóföldi művelést nagy kiterjedésű, homogén táblákon végzik, melyeket nem tagolnak mezővédő erdősávok, vagy fasorok. Az intenzív művelés során a

talaj mezőgazdasági kemikáliákkal terhelt. A talaj kiszáradásának megelőzésére, és a termőréteg megóvása érdekében mulcsozás, az elmaradt növényi részekkel való talajtakarás, talajkímélő művelés javasolt.

A talajvédelem érdekében a felszíni vízvezetést korrekt rendszer kiépítésével meg kell oldani. A lehullott és káros szennyező anyagoktól mentes csapadék „helyben tartását” a zöldfelületeken, illetve burkolatlan gyepes árkokban történő szikkasztással meg kell oldani. A település területén a településrendezés eszközeivel is segíteni kell a talaj- és vízszennyezés veszélyével járó kemikáliák (növényvédőszer, műtrágyák) használatának szabályozását, a közterületi és magán telkek gyom- és allergén növényektől mentesítésének kötelezettségét. Az ágazati jogszabályi előírások mellett, azokat kiegészítő előírások érvényesítésére helyi rendelet készítése javasolt.

A földtani közeg a természeti környezet és tájhasználat alapvető eleme, így kiemelt jelentőségű, hogy az antropogén hatásokkal szemben megfelelő védelmet biztosítsunk. Ezen célból környezetvédelmi vonatkozású engedély (egységes környezethasználati engedély, környezetvédelmi engedély, működési engedély) kizárólag a földtani közeg védelmének érvényesülése esetén adható. A földtani közeg elszennyeződésének megakadályozása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a beruházások megfelelő műszaki védelemmel valósuljanak meg. A műszaki védelem kiépítését minden esetben ellenőrzötten kell megvalósítani, annak megfelelőségét igazolni kell, a hatályos jogszabályok, szabványok figyelembe vételével.

A talaj és a vizek minőségét befolyásoló külső tényezők a vízellátás, a szennyvízelhelyezés, trágyakezelés és a csapadékvíz-elvezetés. A földtani közeg és a felszín alatti vizek állapotát érintő tevékenységek kivitelezése csak az elérhető legjobb technika illetve a leghatékonyabb megoldás alkalmazásával, ellenőrzött körülmények között történhet meg. Fokozott odafigyelés szükséges a szennyező anyag földtani közegbe történő közvetlen bevezetése (ugyan úgy, mint a felszín alatti vizekbe történő közvetlen bevezetéskor is), esetében, ami szintén engedélyköteles tevékenység.

A településrendezési eszközök által a legjelentősebb talajra és a termőföldre kifejtett hatás a területfoglalás. A településrendezési eszközök felülvizsgálata során termőterület igénybevételével járó, újonnan beépítésre szánt terület kijelölése nem történt. A talajra, termőföldre érdemi hatásuk nem lesz a módosításoknak. A javasolt, de területhasználatukban már beépítésre szánt területként hasznosított területek egyike sem érint, sem az OTrT, sem a megyei terv övezeti tervlapján lehatárolt kiváló termőhelyi adottságú szántóterületet.

Levegőtisztaság-védelem

Kajdacs település levegőtisztasága jó minőségűnek mondható. A szennyezett régiók a településtől viszonylag távol esnek. A természetföldrajzi adottságok igen kedvezőek, hisz Sió és a Sárvíz-völgye – mint átszellőzést biztosító légcsatorna – miatt a levegőmozgás relatív értéke magas, a szélcsöndes időszakok viszonylag kicsik.

Kajdacson a levegőminőséget meghatározó szennyezőanyagok nagyobb felét a közlekedés, míg kisebbik felét a helyhez kötött források eredményezik. A közlekedési emissziókat a szén-monoxid, nitrogén-oxidok, korom és kén-dioxid szennyezőanyagok jellemzik.

A település közúti közlekedési gerincét a 63. számú Szekszárd - Székesfehérvár másodrendű főútvonal alkotja. Az M6 autópálya Nagydorogon keresztül a 6232. sz. Paks – Sárszentlőrinc mellékúton át közelíthető meg, amely 17 km távolságban fekszik a településtől.

Kajdacs közigazgatási területén ágazik ki a 63 sz. útból a 6319 sz. Kajdacs – Borjád (Kölesd község egyéb belterületi része) országos mellékút, mely Borjád belterületén csatlakozik a 6317 sz. Harc –

Simontornya országos mellékúthoz. Ezen út átmenő forgalma és térségen belüli hálózati szerepköre nem különösebben jelentős.

A térség közlekedésében a 46 sz. Sárbogárd - Bátaszék törzshálózati vasútvonal is szerepet játszik, mely Kajdacs község közigazgatási területét is átszeli, de a Kajdacs vasúti megállóhelyen a vonatok már nem állnak meg.

Fontos feladat a hiányosan kiépített, belterületi útszakaszok stabilizálása, illetve a megromlott állapotú részek kijavítása, a földes utak szilárd burkolattal történő kiépítése. Porterhelésre számíthatunk a mezőgazdasági munkák idején, amikor a talajmunkák során jelentős mennyiségű por kerül a levegőbe, valamint megnövekszik a tehergépjármű-forgalom is.

A településen jelentős légszennyező forrás nem található. A levegőminőség kedvező állapotának a fenntartása érdekében a jövőben csak olyan új tevékenységeket célszerű támogatni, melyek a lakókörnyezetet minimális mértékben terhelik. A településtervezés nem biztosít övezetet jelentős terheléssel, zavaró hatással bíró ipai létesítménynek.

A mezőgazdaság légszennyezése a porterhelésen túl a terményszárítók és állattelepök üzemeléséből származik. A településen több mezőgazdasági vállalkozás üzemeltet a telephelyén terménytisztító és szárítóberendezést melyek mindegyike rendelkezik légszennyező pontforrás működési engedéllyel. Ezen telephelyek távol fekszenek a lakóövezettől. Kajdacson található néhány, inkább háztáji állattartásnak nevezhető gazdaság. Ezek mindegyike nagyobb távolságra fekszik lakott területtől, így zavaró bűzhatást nem eredményez.

A lakossági fűtés a vezetékes gáz illetve az egyedi fa- és vegyestüzelésű kazánok között oszlik meg, nagyobb részben a gázfűtés jellemző. A fűtés következtében elsősorban kén-dioxid és szilárd anyagok levegőbe történő kikerülésével számolhatunk.

A hagyományos tüzelőberendezéssel végzett háztartási tüzelés jelentékeny légszennyező hatásának fő oka a nem tökéletes égés, mivel az egységnyi tüzelőanyag mennyisége a tökéletlen égés következtében lényegesen több szén-monoxid- és korombocskátást okoz, mint ha azt jól szabályozható, korszerű nagyüzemi kazánokkal végeznék.

A fatüzelés viszonylag alacsony hőmérsékletű égéssel történik, így nitrogén-oxid kibocsátást nem eredményez. Mivel a fa ként nem tartalmaz, elmarad a kén-dioxid kibocsátás is. Ezzel szemben jelentős a szilárd nem toxikus légszennyezőanyag (pernye) kibocsátás.

A jó szabályozási lehetőség következtében a gáztüzelés viszonylag kis mértékű szén-monoxid kibocsátást eredményez. Mivel a gáz kéntartalma jelentéktelen, gyakorlatilag kén-dioxid nem keletkezik. A magas égési hőmérséklet miatt nitrogén-oxid kibocsátással kell számolni, de szilárd szennyeződés gyakorlatilag nem keletkezik. Megállapítható, hogy a fatüzelés mellett a gáztüzelés okozza a legkisebb környezetszennyezést.

A település légszennyezettségi állapotáról mérési adatok nem állnak rendelkezésre. A kibocsátások vizsgálata alapján a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet alapján Kajdacs az „F” zónacsoportba sorolható, azaz azon területek közé tartozik, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

A hagyományos szén-, fa- esetleg olajtüzelésű fűtésből származó légszennyező anyagok- szén-monoxid és kén-dioxid, korom, pernye - mennyisége a jó levegő-minőséget lényegesen befolyásolhatja, ezért a fűtési időszakban a levegő minősége rosszabb, mint azon kívül.

A faluban jellemzően kialakult az a gyakorlat, hogy a lehullott faleveleket, elszáradt kerti növényeket égetéssel semmisítik meg. A levegő tisztasági mutatóinak megőrzésében jelentős előrelépést jelentene a lakosság komposztálási szokásainak változása.

A település levegő minőségében jelentős szerepet betöltő közterületi zöldfelületeket más terület felhasználás számára megszüntetni nem lehet. A jelentős környezeti zavaró hatással, így légszennyezéssel járó közúti közlekedéshez biztosított közúthálózatot a településszerkezeti tervnek megfelelően úgy kell fejleszteni, hogy a közúti forgalom a védendő lakóterületek környezetében a lehetséges legkisebb mértékű, csillapított jellegű legyen. Jelentős légszennyező anyag keletkezésével járó új gazdasági tevékenység számára gazdasági terület a város területén belül nem biztosítható.

A település levegőminőségi besorolása összességében kedvezőnek tekinthető. A levegő tisztaságának védelmét a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) szabályozza részletesen, melynek 3. §-a alapján a levegővédelmi követelményeket az országos és regionális környezetvédelmi, illetve társadalmi, gazdasági programok, tervek, a területfejlesztési, terület- és településrendezési tervek, településfejlesztési koncepció kidolgozása során, valamint a helyi önkormányzatok környezetvédelmi programjaiban, a gazdálkodó szervezetek terveiben és a műszaki tervezésben érvényesíteni kell.

Kajdacson kiépített kerékpárút jelenleg nincs. A hatályos településszerkezeti terven egy tervezett helyi kerékpárút látható Borjád – Kajdacson – Nagydorog nyomvonalon. A kerékpározás ösztönzésének alapfeltétele a megfelelő infrastruktúra kialakítása, mely hosszútávon csökkentheti a gépjármű forgalmat.

A település belső úthálózatának fejlesztése is meghatározóan fontos a levegő védelme szempontjából. A kertvárosias lakóterületeken még sok olyan utca van, amely burkolatlan, így a közlekedési eredetű porszennyezés jelentős. Az utcák rendezése, a felszíni csapadékvíz elvezetés kialakításával, az utak burkolásával és fasorok telepítésével oldható meg. A zöldítési lehetőségek tervezése Kajdacsonon még erősítheti a jelenlegi jó környezeti állapot fenntartását.

A tájrendezési javaslattal összhangban levegőminőség-védelmi szempontból is javasolt az utcák fásításával komolyabban foglalkozni. A fasorok nagymértékben javítják a mikroklímát, megszűrik az ülepedő port, ezáltal javítják a lakókörnyezet minőségét, így nagy jelentőségűek a település zöldfelületi rendszerében. Mindezek figyelembevételében **szorgalmazni kell a fásítást a település utcáiban.**

Hulladékgazdálkodás, hulladékkezelés

Kajdacsonon a Kajdacsoni Község Önkormányzata Képviselő-testületének a hulladékról szóló 13/2013. (XI.17.) önkormányzati rendelete rendelkezik a helyi hulladékgazdálkodás szabályairól. Az Önkormányzat kötelező helyi hulladékgazdálkodási közszolgáltatást szervez és tart fenn a települési hulladék rendszeres gyűjtésére, elszállítására, ártalmatlanítására és kezelésére. A szilárd kommunális hulladék begyűjtését és elszállítását az ALISCA TERRA Regionális Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. biztosítja hetente egy alkalommal. Szelektív hulladékgyűjtés havonta 1 alkalommal, házhozmenően, lomtalanítási akció évente egyszer igényelhető, és a közszolgáltatás keretében a zöldhulladék elszállítása is szervezett formában havi rendszerességgel működik. A legközelebbi hulladékudvar Szedresen található.

A településen keletkezett hulladék összetétele rendkívül inhomogén, nagy szervesanyag tartalmú háztartási hulladék mellett tartalmazhat még vegyes kerti és veszélyes hulladékot (növényvédő szerek, göngyöleg, lejárt szavatosságú gyógyszer, használt elem stb.) is, ezért elhelyezését rendkívüli gondossággal kell megoldani. A szerves anyag tartalmú hulladékok mennyiségének csökkentésére a házi komposztálás javasolt.

Az ingatlanhasználó az ingatlanán keletkező vagy birtokába került települési hulladékot a környezet szennyezését megelőző, károsítását kizáró módon köteles gyűjteni. Háztartási

KAJDACS KÖZSÉG TELEPÜLÉSTERVE - 2022

hulladékot felhalmozni nem szabad, azt az ingatlanhasználók a szállítási napokon a Közszolgáltatónak kötelesek átadni. A településen törekedni kell arra, hogy minden ingatlanhasználó rendelkezzen közszolgáltató szerződéssel, megelőzve az illegális hulladéklerakásokat.

A termelő üzemeknél keletkező hulladékok telephelyen belüli gyűjtéséről, nyilvántartásáról, és elszállítatásáról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. Rendelet előírásait betartva a telephelyek üzemeltetőjének kell gondoskodni.

A veszélyes hulladékokkal kapcsolatos teendőket a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet szabályozza. A termelőknél keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat csak hatósági engedéllyel rendelkező szakcég szállíthatja el!

A gazdasági területeken keletkező kommunális, termelési és veszélyes hulladékok elszállítatásáról a hulladék termelőjének kell gondoskodnia a mindenkori szabályozásnak megfelelően.

A településrendezési eszközök felülvizsgálata a hulladékgazdálkodásra hatással nincs.

Zaj és rezgésvédelem

A tervezés során alapvető feladat a lakosság megfelelő környezeti komfortérzetének biztosítása érdekében a zajhelyzet vizsgálata. Az akusztikai vizsgálat során a beépített környezet zajhelyzetét értékeltük. Ennek során értékelésre került a zajt kibocsátó létesítmények és a közlekedés hatása települési környezetre.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet szab keretet azokra a tevékenységekre és létesítményekre vonatkozóan, melyek környezeti zajt vagy rezgést okozhatnak. A település helyi zajvédelmi rendelettel nem rendelkezik.

Közlekedési zaj

Kajdacs településen közúti és vasúti közlekedésből eredő zajterheléssel is számolni kell.

A közlekedési zajok legfőképp a lakott területen áthaladó 6319. számú Kajdacs-Borjád összekötő, viszonylag alacsony forgalmú úttól származnak. A közúti forgalom mértékét 2021. évi forgalomszámlálási adatok alapján határoztuk meg, melynek alapjául az Magyar Közút Nonprofit Zrt. által kiadott anyag szolgált. Az adatok alapján számítással meghatároztuk a közúti közlekedés által okozott környezeti zajterhelést az ÚT 2-1.302. számú útügyi műszaki előírás alapján.

A forgalom változásának tendenciáinak megismerése érdekében megvizsgáltuk, hogy az elmúlt 10 évben hogyan változott az út terheltsége. A 10 évvel korábbi adatokhoz mérten jelentősen nőtt a személygépjármű forgalom a településen, azonban az autóbusz és a tehergépjármű forgalom jelentősen csökkent.

Az 6319. számú összekötő út 5436. számú számlálóállomáson 2011-ben és 2021-ban közölt adatok a következők voltak:

	Járműkategória		
	I.	II.	III.
	(jármű/nap)		
2011	187	77	72
2021	259	144	15

KAJDACS KÖZSÉG TELEPÜLÉSTERVE - 2022

Egyes járműkategóriákhoz tartozó nappali óraforgalom:

$$Q_{1n}=0,91 \cdot \text{ÁNF}_1/16 = 14,73$$

$$Q_{2n}=0,91 \cdot \text{ÁNF}_2/16 = 8,19$$

$$Q_{3n}=0,90 \cdot \text{ÁNF}_3/16 = 0,84$$

Egyes járműkategóriákhoz tartozó éjszakai óraforgalom:

$$Q_{1n}=0,09 \cdot \text{ÁNF}_1/8 = 2,9$$

$$Q_{2n}=0,09 \cdot \text{ÁNF}_2/8 = 1,62$$

$$Q_{3n}=0,1 \cdot \text{ÁNF}_3/8 = 0,1875$$

Az egyenértékű A-hangnyomásszint értéke (egyenletesen áramló forgalom esetén), $v_{\text{meg}}=50$ km/h

$$L_{\text{Aeq}} (d=7,5 \text{ m}) \text{ nappal} = 56,8 \text{ dB}$$

$$L_{\text{Aeq}} (d=7,5 \text{ m}) \text{ éjjel} = 49,8 \text{ dB}$$

A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékeit a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. melléklete tartalmazza. A vizsgált 6319. számú összekötőút besorolása alapján a mellékutakra, gyűjtőutakra vonatkozó határértékek a mérvadók.

Területi funkció	Megengedett egyenértékű A-hangnyomásszint L_{Aeq} , dB	
	nappal 6-22h	éjjel 22-6h
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, teletszerű beépítésű)	60	50

Az elvégzett zajkibocsátás számítás eredményét a zajterhelési határértékkel összehasonlítva megállapíthatjuk, hogy a 6319. számú összekötőút középvezetől 7,5 m távolságra a közlekedés okozta zajterhelés mind nappal mind éjjel megfelel a lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias teletszerű beépítéssel) funkciójú területekre vonatkozó határértékeknek.

A vasúti közlekedésből eredő zajterheléssel a Bátaszék–Szekszárd–Sárbogárd-vasútvonal a MÁV 46-os számú, egyvágányú, nem villamosított fővasútvonala okán szükséges számolni. A vasútvonalon elsősorban személyvonat forgalom bonyolódik, a tehervonat forgalom mára elenyésző. A vasúti járművek keltette zaj nagymértékben függ a sebességtől. Alacsony sebességnél a vontató jármű gépzaja a meghatározó elem, ez „csupán” 10 dB körüli zajszint-emelkedést okoz a teljes sebesség intervallumban. Hazánkban használatos mozdonytípusok 80 km/h sebesség mellett 75-90 dB(A) közötti hangnyomás szintet produkálnak. A nagyobb teljesítményű villamos mozdonyok nagyobb sebéségen is alacsonyabb zajszintet produkálnak, míg a dízel mozdonyokra az jellemző, hogy a kis frekvencia tartományban okoznak különösen nagy zajt.

KAJDACS KÖZSÉG TELEPÜLÉSTERVE - 2022

A vasútvonal lakóterülettől viszonylag távol halad. Az Európai Parlament és Tanács a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 2002/49/EK irányelve (END) értelmében az uniós tagállamok kötelezettsége az aktuális helyzetet, a zajterhelési küszöbérték túllépés mértékét és a lakosság érintettségét bemutató stratégiai zajtérképeket elkészíteni. A stratégiai zajtérképek a fő közlekedési létesítmények körében a nagyforgalmú vasutakra (30 000 szerelvény/évnél nagyobb forgalmú vasútvonalak) készül. Kajdacs településen áthaladó vasútvonal ez alapján nem tartozik a nagyforgalmú vonalak közé. Külön vizsgálata nem indokolt. A településtervben a meglévő állapotok kerültek a vasútvonal mellett rögzítésre. Új lakóövezet vagy védendő épületet magában foglalható terület nem került kijelölésre a vasút környezetében.

A község területén áthaladó vasútvonal forgalma nem jelentős. A közúti közlekedéshez képest a zajterhelése nem jelentős.

A település belterületének további részein csak a helyi közlekedés hatásai érvényesülnek, így a közlekedésből eredő zajterhelés részletesebb vizsgálatát a többi útra nem tartjuk indokoltnak.

Összefoglalva: a településen áthaladó 6319. számú összekötőút forgalmi adatai alapján a település közlekedésből eredő zajterhelése nem jelentős. A jelentős környezeti zavaró hatással, így zaj- és rezgésterheléssel járó belterületi úthálózatot is úgy kell fejleszteni, hogy a forgalom a védendő területek környezetében a lehetséges legkisebb mértékű, csillapított jellegű legyen.

Üzemi zaj

A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló országos hatókörű jogszabály üzemi eredetű zajterhelésre vonatkozó határértékeit a zajforrást üzemeltetőnek be kell tartani. Az üzemi tevékenység zavaró mértékű – lakóterületi határértéket meghaladó - zajterhelésétől mentesíteni kell a védendő lakó- és intézményterületeket. A védőtávolságok mértéke – amennyiben azt nem külön jogszabály írja elő kötelező jelleggel - a zavaró környezeti hatások mérséklését eredményező környezetvédelmi célú technológiai változtatások esetén, környezeti hatáselemzést tartalmazó szakértői anyagokra alapozottan módosítható.

Az üzemi létesítményektől származó zajterhelés ellen a településszerkezeti terv úgy óvja a lakóterületeket, hogy közvetlen szomszédságukban nem jelöl ki új gazdasági területeket. A felülvizsgálat során történt módosítások zaj szempontú értékelése során azt vizsgáltuk, hogy az egyes területi átsorolások együtt járhatnak-e határérték módosulásokkal.

Az üzemi és szabadidős zajforrások zajterhelési határértékeit a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Kajdacsra releváns határértékek a következők.

Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 06-22 óra	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) éjjel 22-06 óra
Lakóterület (falusias), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
Vegyes terület	55	45
Gazdasági terület	60	50

A zajvédelmi szempontból releváns változások értékelése:

KAJDACS KÖZSÉG TELEPÜLÉSTERVE - 2022

1. A beépítésük szempontjából falusias lakóterületbe nem illeszkedő egyes ingatlanai falusias lakóterületből településközpont vegyes területbe kerültek átsorolásra (139 (r.k. templom), 766 (ref. templom), 689 (ált. iskola), 163 (községháza))

Az átsorolt területek védettsége az átsorolással csökken, a megengedett határértékek a területen 5 dB-el nőnek, azonban a funkcióra és beépítettségre vonatkozóan az átsorolás indokolt, környezeti konfliktust várhatóan nem okoz.

2. Kiskajdacpuszta és az új ipari park korábban kereskedelmi, szolgáltató övezetbe sorolt ingatlanai átsorolásra kerültek általános gazdasági területbe.

Az átsorolásnak zaj- és rezgésvédelmi hatása nincs, a terület nem zavaró kereskedelmi, szolgáltató és ipari tevékenység végzésére ad lehetőséget. Környezetében védendő ingatlan elhelyezésére szolgáló övezet nem található.

3. A ténylegesen folytatott tevékenységek jellege miatt a Kajdacs vasúti megálló melletti fakereskedés és környéke jelentős mértékű zavaró hatású ipari területből általános gazdasági területbe került átsorolásra.

Az átsorolás zaj- és rezgésvédelmi szempontból pozitív, az övezetben ezáltal nem lehet jelentős mértékű zavaró hatású funkciót telepíteni.

4. A Kossuth u. 97-98. sz. ingatlanok területének övezeti átsorolása sportcsarnok elhelyezhetősége érdekében, 160/1, 160/2, 161 hrsz. falusias lakóterületből településközpont vegyes területbe került átsorolásra.

Maga az övezet védettsége csökkent, mivel azonban nem védendő épület létesítése tervezett, nincs jelentős zajvédelmi hatása.

5. Az 562 hrsz-ú önkormányzati tulajdonú kiszolgáló út korábban megtörtént privatizálása miatt szükséges az út-terület különleges mezőgazdasági területbe történő átsorolása, továbbá az új beépítésre szánt terület 5 %-ának megfelelő új védelmi erdőterület kijelölése az 562 hrsz-ú, magántulajdonba került út területén.

Az átsorolásnak nincs zajvédelmi hatása.

Az új létesítmények telepítésénél fokozott figyelmet kell fordítani a zajvédelmi határértékek, előírások betartására. Ezek használatbavétele, üzembe helyezése során műszeres mérésekkel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Törekedni kell arra, hogy a zaj- és rezgésártalmak minimalizálására már a telepítéskor történjenek intézkedések.

A terv szerint fejlesztések esetén törekedni kell arra, hogy a jelenlegi megfelelő állapot maradjon fenn.

Épített környezetre, településre gyakorolt hatások

A településen világörökség, valamint világörökség várományos terület nem található.

A községben három műemléki védettség alatt álló objektum található: a Sztankovánszky mauzóleum, Sztankovánszky kastély (jelenleg iskola) és a római katolikus templom.

A műemléki védettségű elemek és környezetének területfelhasználása a terv szerint nem változik, településközpont övezetben marad, mellette kis zöldterülettel. A műemlék templom környezetében falusias lakóterületek találhatóak, ugyancsak a kialakult állapotokhoz igazodva, ezek sem veszélyeztetik a műemlék állapotát, fennmaradását illetve településképi megjelenését.

A műemlékekhez műemléki környezet tartozik a műemlékek közvetlen környezetének védelme érdekében, hogy a jövőbeli beavatkozások ne rontsák a műemlékek látványát.

Ezen kívül a helyi védelem jogintézménye szolgál a műemléknek nem minősülő, de a település számára a helyi hagyományok, illetve a településképi szempontjából fontos épületek, emlékművek, útmenti keresztek megőrzésére, védelmére.

A községben a karakteres népi épületek, objektumok közül többet az Önkormányzat már a korábbi településrendezési tervében helyi védelem alá helyezett. A lista 16 tételre rövidítve került átvételre az új településképi rendeletbe. A népi lakóépületek mellett Kajdacs karakteres építészeti értéke a református templom és parókia.

Kajdacs község településképi védelméről szóló 8/2018. (XI. 13.) önkormányzati rendelet tartalmazza a község helyi védelem alá helyezett építészeti értékeit. A településrendezési tervhez Örökségvédelmi hatástanulmány is készült elsődlegesen a műemléki és régészeti értékek helyzetének bemutatására.

Az épített környezet konfliktusai, problémái:

A településen több lakatlan épület is található, amelynek következtében az épületek állaga romlik, a telkek területei helyenként gondozatlanok.

A településterv módosításai az épített környezet védendő elemeire nincsenek hatással.

Régészeti örökség védelme

A településtervhez dr. K. Németh András által készített Örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi munkarésze részletesen bemutatja a község régészeti lelőhelyeit. A település bel- és külterületén máig összesen 30 régészeti lelőhely (terület) áll a Kötv. általános elvei alapján védelem alatt. Ezek között külön jogszabályban kiemelten vagy fokozottan védett régészeti lelőhely nem található.

A településhatár régészeti érdekű részének jelentős része mezőgazdasági művelés alá esik, ahol optimális növényborítottság mellett a régészeti érintettség könnyebben felderíthető, ennek megfelelően az ismert régészeti lelőhelyek jelentős része szántóföldre esik. A község jelenlegi belterületén mindössze négy nyilvántartott lelőhely található részben vagy egészben.

A jelenlegi területhasználat és területi állapot (mezőgazdasági művelés) a kulturális örökség régészeti elemeit nagymértékben érinti. Jelentősen károsodhatnak az intenzív talajművelésnek és erózióknak kitett területek, ami minden szántóföldi lelőhelyet hátrányosan érint. A régészeti lelőhelyeket az építkezések és a talajművelés súlyosan károsította és továbbra is veszélyezteti. Az ismert lelőhelyek esetében ez már eddig is nagyfokú pusztítást eredményezett. Amennyiben a

KAJDACS KÖZSÉG TELEPÜLÉSTERVE - 2022

mezőgazdasági területeken fennmarad az intenzív talajforgatásos művelés (vagyis a szántás), akkor ez a pusztulás is folytatódik, hosszú távon pedig megsemmisülést eredményezhet.

A település tervben történt egyes változások régészeti örökségre gyakorolt hatásai a következőképpen értékelhetők:

1. *A Kossuth u. 97-98. sz. ingatlanok területének övezeti átsorolása sportcsarnok elhelyezhetősége érdekében, 160/1, 160/2, 161 hrsz. falusias lakóterületből településközpont vegyes területbe került átsorolásra:*

Ismert régészeti lelőhelyet nem érint. Az újonnan létesülő sportcsarnok építése során régészeti lelet, jelenség vagy emlék váratlan előkerülése esetén azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni majd ezt követően az illetékes, feltárássra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.

2. *Az 562 hrsz-ú önkormányzati tulajdonú kiszolgáló út korábban megtörtént privatizálása miatt szükséges az út-terület különleges mezőgazdasági területbe történő átsorolása, továbbá az új beépítésre szánt terület 5 %-ának megfelelő zöldterület a 522/1 hrsz-ú közpark keleti szélén került kijelölésre.*

Ismert régészeti lelőhelyet nem érint. A beépítésre szánt 562 hrsz.-ú számú terület 250 méter sugarú körzetében két nyilvántartott régészeti lelőhely is található, mindkettő északi irányban. Az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi munkarésze részletesen vizsgálja a területet, megállapítása szerint a terület fekvése alapján nem zárható ki, hogy temetkezőhelynek használták volna a régészeti korokban.

Beépítés esetén régészeti lelet, jelenség vagy emlék váratlan előkerülése esetén azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni majd ezt követően az illetékes, feltárássra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.

A településterv egyéb változásai nem jelentenek beépítettség változást, nem teremtenek lehetőséget új területhasználatnak. A nyilvántartott régészeti lelőhelyeket lehetőség szerint el kell kerülni a földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal, ezért a beruházásokat megelőzően már a terület kiválasztás szintjén érdemes tájékozódni a célterület régészeti érintettségéről, és amennyiben ez lehetséges, elkerülni a régészeti lelőhelyet a tervezett beruházással.

A kajdaci lelőhelyek túlnyomó része jelenleg teljes területével vagy részben általános mezőgazdasági területen, szántó művelési ág alatt található, szám szerint 27 lelőhely (1., 2., 4., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26, 27., 28., 29. 30. lelőhely). A lelőhelyek az intenzív talajművelés miatt lassan, de biztosan pusztulnak. A szántás – különösen a mélyszántás – az erózióval kiegészülve folyamatos állagromlást okoz az érintett lelőhelyekben, tartós, több évtizedes ilyen jellegű használat során pedig a teljes megsemmisüléssel fenyeget. Ezeken a területeken a szántóként való használatot, mint az eddigi használati módot, az esetek többségében korlátozni ugyan nem szükséges, de javasolt a művelési ág megváltoztatása úgy, hogy az a lelőhelyek tartós és további romlással nem járó fennmaradását garantálja. Javasolt a gyepterület művelési ág és ennek megfelelően a füvesítés után kaszálóként vagy legelőként való hasznosítás bevezetésének megfontolása.

A gyepek, rét, legelő művelési módok a régészeti lelőhelyek állapotának háborítatlan megőrzése szempontjából kifejezetten kedvezőek. Ilyen területen jelenleg mindössze egyetlen lelőhely kisebb részlete található (22. lelőhely). Javasolt törekedni a felületek lehetséges kiterjesztésére a régészeti lelőhelyeken és környezetükben.

Természet és tájvédelem

A közigazgatási területen levő táji-, természeti értékeket a tervhez készült „Tájrendezési javaslat” részletesen vizsgálja. Kajdacs településrendezési eszközeinek felülvizsgálatának tervezett területfelhasználás módosításai nem érintenek országos védettség alatt álló, sem Natura 2000 területet. Az egyes területekhez tartozóan a szakági anyag olyan javaslatokat fogalmaz meg, melyek összhangban vannak mind az országos, mind a területi környezetvédelmi stratégiákkal.

3.2.2. Az emberek egészségi állapotára, életminőségére, társadalmi, gazdasági helyzetére gyakorolt hatások

A településtervezés megvalósulása a lakosság egészségi állapotára, életminőségére közvetlen negatív hatást várhatóan nem okoz. A területhasználat változások, melyek a jelenlegi jogszabályok szerinti területfelhasználási egységbe való sorolást irányozzák elő, nem befolyásolják az emberek életminőségére vonatkozó körülményeket. A cél megvalósulása érdekében fontos az építési engedélyezés során a környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának ellenőrzése.

A tervezett fejlesztéseknek lehet közvetlen, hosszabb távon érvényesülő pozitív gazdasági és társadalmi hatásai.

3.2.3. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek értékelése (eltartóképesség, terhelhetőség)

A felülvizsgálat során javasolt módosítások vizsgálata alapján jelentős mértékű, a környezeti állapotot veszélyeztető környezeti hatás bekövetkezése a terv távlatán túl sem várható, nem prognosztizálható. Így a területfelhasználási egység módosítások és a közlekedési infrastruktúra fejlesztések további természet- és környezetvédelmi célú vizsgálatot csak a 314/2005. (XII.25.) Korm. r. hatálya alá tartozó tevékenységek illetve engedélyezések későbbi megjelenése esetében szükséges.

3.2.4. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása

A mezőgazdaságilag művelt területeken, köztük a domboldali kertes területeken törekedni kell a talajerózió megakadályozására (termőtalajok minőségének megóvásával, művelési mód és művelési irány megválasztásával). A dűlőutak és árkok mentén szorgalmazni kell további erdősávok telepítését.

Kajdacs területén szennyvízhálózatot nincs, ez jelentősen veszélyezteti a felszín alatti vizeket és a földtani közeget. Az ingatlanokon közműpótló aknában gyűjtik a szennyvizet, melynek egy része biztosan nem zárt, így a szennyvíz elszikkad. A szennyvízhálózat kiépítését szorgalmazni szükséges. Új létesítmények, épületek esetében a szociális szennyvizek gyűjtését szakszerűen kialakított vízzáró, szivárgásmentes közműpótlókkal kell megoldani a felszín alatti vizek minőségének védelme érdekében. Javasolható a településen található szennyvízgyűjtő aknák állapotának, minőségének felmérése. Javasoljuk, hogy az önkormányzat kényszerítse ki a bizonytalan vízzáróságú gyűjtők lecserélését ott, ahol nem igazolható az elvárt minőségű közműpótló berendezések megléte.

A község csapadékvíz elvezetése többnyire nyílt árkos rendszerű. A belterületen a csapadékvíz elvezetés nem mindenhol megoldott. A csapadékvíz-elvezető árkok kiépítéséről, a meglévők rendszeres karbantartásáról, tisztításáról gondoskodni szükséges.

A kommunális hulladék szervezett gyűjtése megoldott, szelektív hulladékgyűjtés havonta 1 alkalommal, lomtalanítási akció évente egyszer van, és a közszolgáltatás keretében a zöldhulladék elszállítása is szervezett formában működik. A zöldhulladék elszállítása helyett szorgalmazni kell a házi komposztálást a szerves hulladék mennyiségének csökkentése érdekében.

A településen a hulladékkezelést a jogszabályoknak megfelelően folyamatosan biztosítani kell. Annak érdekében, hogy a kommunális hulladék közé ne kerüljön veszélyes hulladék, az önkormányzatnak tájékoztatnia kell a lakosságot a probléma nagyságáról és megoldási lehetőségeiről.

A gazdasági területeken keletkező kommunális, termelési és veszélyes hulladékok elszállíttatásáról a hulladék termelőjének kell gondoskodnia a mindenkori szabályozásnak megfelelően.

A településen a gázhálózatot kiépítették, a rákötések aránya viszonylag magas. A fűtést a település fennmaradó részén főként fatüzeléssel oldják meg. A fűtési emisszió csökkentése érdekében a vegyes tüzelésű kazánokban a hulladék égetését meg kell akadályozni.

A közlekedésből eredő lészennyezőanyag-kibocsátás nem számottevő. A belterületi utak javítása, karbantartása, továbbá az út menti fásítás javasolt a felverődő por csökkentése érdekében.

A településen légszennyező ipari üzemek nincsenek. Új légszennyező pont- és diffúz forrásokat csak a környezetvédelmi hatóság engedélyével lehet létesíteni a határértékek betartása mellett. Bűzt okozó létesítmény telepítése esetén a védelmi övezet kialakítása szükséges a környezetvédelmi hatóság előírásai szerint az elérhető legjobb technika alkalmazása mellett.

A település lakóterületein a közlekedésből származó zaj éjszaka és nappal is megfelel a vonatkozó határértékeknek.

Jelentős ipari jellegű zajkeltő létesítmények a településen nincsenek. Új létesítmények telepítésénél fokozott figyelmet kell fordítani a zajvédelmi határértékek, előírások betartására. Ezek használatba vétele, üzembe helyezése során mérésekkel kell ellenőriztetni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Törekedni kell arra, hogy a zaj- és rezgésártalmak minimalizálására már a telepítéskor történjenek intézkedések.

A tervezett fejlesztések esetén törekedni kell arra, hogy a jelenlegi állapot ne romoljon.

3.3. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása

3.3.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

A településterv jelentősebb beépítettségét nem tesz lehetővé. A talaj, mint természeti erőforrás védelme biztosított. A tervbe vett egyéb módosítások természeti erőforrások közvetlen igénybevételét, vagy közvetlen környezetterhelést nem idéznek elő.

3.3.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak

A településterv intézkedéseinek megvalósulása esetén várható a helyi gazdasági tevékenységek és a turisztikai tevékenységek fellendülése, ami célja is a tervnek.

A tervezett változtatások miatt a tevékenységekkel összefüggően növekedő közúti forgalomból származó zajterhelés és légszennyezőanyag kibocsátás kismértékű emelkedése várható, pontos számítása a növekedés mértékének pontos ismerete nélkül nem lehetséges.

3.4. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

A szabályozási tervben foglalt előírások és az egyéb környezetvédelmi jogszabályi előírások betartásával az új területeken épülő épületek, létesítmények egyéb hatásai a jelenlegi területhasználatokra nem jelentenek veszélyt, a természeti környezetet károsan nem befolyásolják. A gazdasági tevékenységre alkalmas területek mértéke a jelenlegi igénynek megfelelő.

A javasolt további zöldítések település- és tájlesztésként szempontról és nem elhanyagolhatóan turisztikai szempontból is pozitív szerepet töltenek be.

Egyéb környezeti konfliktusok, problémák a tervben foglaltak megvalósulása esetén nem keletkeznek.

4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére, monitoringozására vonatkozó javaslatok

A korábbiakban ismertettük, hogy a terv megvalósítása nem jár jelentős környezetre káros hatásokkal, így ezekkel kapcsolatban sem szükségesek intézkedések.

Az épületek létesítése során a megfelelő **szennyvízkezelésre, a csapadékvíz elvezetésre és a hulladék kezelésére** fokozott figyelmet kell fordítani.

5. Közérthető összefoglaló

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 1.§. (3) a) pontja értelmében a település egészére készülő szabályozási terv és helyi építési szabályzat készítése esetén környezeti vizsgálat lefolytatása és környezeti értékelés készítendő. A környezeti vizsgálat eredményét összegző környezeti értékelés környezet védelméért felelős szervekkel egyeztetett tartalommal került kidolgozásra.

Kajdacs településrendezési eszközei felülvizsgálatának célja egyrészt, hogy az elmúlt időszakok jogszabályi változásaival összhangba kerüljenek a község településrendezési eszközei, másrészt egyes településrészekre vonatkozóan módosult településfejlesztési elképzelések térbeli-fizikai kereteinek megteremtése. A terv a beépítés feltételeinek, építési követelményeknek, jogoknak és kötelezettségeknek a megállapítására hivatott.

Az értékelés részletesen vizsgálta az egyes tervi elemek környezeti elemek és rendszereik állapotára, valamint az emberre, mint végső hatásviselőre gyakorolt hatásait.

Összességében a tervben foglaltak jelentős környezeti hatással nem bírnak. A környezeti értékelés nem állapított meg olyan tervi elemet, amely kifogásolható lenne. A környezeti

KAJDACS KÖZSÉG TELEPÜLÉSTERVE - 2022

vizsgálat az egyes esetekben intézkedésekre tesz javaslatot, amelyek nem a településterv készítése során, hanem a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során érvényesíthetők a környezetterhelések minimalizálása, a környezetszennyezések, káros környezeti hatások kiküszöbölése érdekében.

Összegzésként megállapítható, hogy a tervben foglalt tervi elemek, előírások és javaslatok a környezeti elemeket (levegő, föld, víz, élővilág, épített környezet) és rendszereiket (táj, település, ökológiai rendszer) érő, a tervezett fejlesztések negatív környezeti hatásainak lehetőség szerinti csökkentését, a táji, természeti értékek védelmét kívánják biztosítani.